

Čakanie

Mária Schindlerová

Celý dom je už ponorený do ticha. Sú to vzácne chvíle, pretože náš najmenší mi v poslednej dobe neraz robí spoločnosť, až kým nejdem spať aj ja. Ponerám na jeho spiacu tváričku, na to drobné telíčko, ako sa pravidelne dvíha s každým nádychom.

Myslím na Máriu, Božiu matku – a som si istá, že aj ona sledovala každý nádych aj výdych dieťaťa, ktoré bolo tak celkom jej vlastné a tak celkom darované svetu – nám... Čo všetko si niesla v srdci, na čo myslela?

Mária, bála si sa, čo ti povedia rodičia na to, že si tehotná? Nemala si obavy z rečí a pohľadov nazaretských žien, ktoré si budú myslieť, že ste ty aj Jozef boli asi nedečkaví a že ste nevedeli „vydržať“, kým budete spolu bývať?

Mária, čo bolo pre teba čakanie? Veď si musela stále čakať. Od zvestovania na prvé potvrdenie toho, že nie, naozaj to nebol sen – ten anjel, tehotenstvo...

Potom čakanie na narodenie... Nebolo pasívne. Nevieť, čo všetko si si musela vypočuť... Možno ti radili, čo máš robiť pri pôrode, akú výbavu si máš prichystať... kto by čakal, že príde rozkaz a aj tehotná žena bude musieť ísť na takú cestu? Chcela by som vidieť, ako si sa chystala – zase to bolo úplne inak, ako sa dalo očakávať.

A potom v Betleheme... Ľudia čakali Spasiteľa, ale nečakali, že príde takto... Tak si neraz myslíme, že my by sme neodmietli, neodohnali odo dverí s tým, že nemáme miesta.

Ale máme miesto? Aj pre nečakané dieťa? Vtedy, keď sa nám to vôbec nehodí?

Matka, nauč nás čakať a pripraviť sa aj na zmenu svojich plánov. Tých, ktorí čakajú na deň svadby, nauč čakať aktívne, v službe druhým ako ty... tých, ktorí v manželstve čakajú na dieťa, nauč byť trpezlivými a otvorenými aj pre inú cestu rodičovstva alebo iný čas príchodu dieťaťa. Keď čakáme na ďalší deň, na niečo v budúcnosti, nech žijeme dobre prítomnosť. Nech neodmietneme Krista len preto, lebo nevidíme svätožiara okolo tých, ktorí nám ho prinášajú...

A keď budeme čakať na Vianoce, daj nám, Pane, opravdivú túžbu stretnúť sa s tebou aj za cenu nepochopenia, námahy, odmietania. Príď, Pane Ježišu!

V mene všetkých aktívne slúžiacich lektorov Ligy zo Slovenska, Čiech a Moravy vám prajeme a vyprosujeme požehnaný čas adventu, radostné vianočné sviatky.

Slovo snoubencům

David Prentis

Nedávno jsem přemýšlel nad knihou Tobiáš či Tobit. Patří k tzv. deuterokanonickým knihám Bible, asi proto, že neexistuje základní hebrejský text. Jsou různé texty, a verze se liší. Znáám tento příběh, jak jsem ho četl v anglickém překladu latinské Vulgáty, takže kritické verše v českém ekumenickém překladu nenajdete. Ve zkratce je příběh takto:

Starý Tobit, oslepený šedým zákalem, si přeje umřít, uvědomuje si však, že před lety půjčil značnou částku peněz svému příbuznému Gebaelovi. Tyto peníze má dostat jeho mladý syn Tobiáš. Má k němu zajít, aby je obdržel. Je to dost dlouhá cesta a Tobiáš je nezkušený a nejistý, takže potřebuje někoho, kdo by ho doprovázel. Hledá a v pravé chvíli se objeví mladý muž, Azarjáš, který mu nabízí, že ho bude na cestě doprovázet. Ve skutečnosti jde ale o archanděla Rafaela. Cestou chytí velkou rybu v řece Tigridu. Azarjáš vyndal žluč, srdce a játra, které má Tobiáš schovat, protože budou nasolené později sloužit jako lék.

Tobiáš a Rafael: 1, Začátek cesty, 2, Chytají rybu
Fitzwilliam Muzeum, Cambridge, UK

Když přijdou blíže k cíli, navrhne Rafael, aby přenocovali u Reúela, příbuzného Tobiáše. Ten má dceru Sáru, která by byla pro Tobiáše vhodnou manželkou. Tobiáš namítá, že slyšel, že ta dívka měla již sedm manželů, z nichž ale žádný nepřezil svatební noc, protože je zabíjel démon.

„Pak mu řekl anděl Rafael: Poslouchej mě a ukážu ti, kdo jsou ti, které může démon přemoci. Ti kdo přijímají manželství tak, že vyloučí od sebe a od své myslí Boha, a odevzdávají se svým vášním, jako kůň nebo mezek, kteří nemají rozum; nad takovými má démon moc.

Ale ty, když ji vezmeš, vejdi do komory a tři dny zachovej zdrženlivost vůči ní a neodevzdávej se ničemu jinému s ní než modlitbám.

A tuto noc polož játra ryby na oheň, a démon bude vyhnán.

Ale druhou noc budeš přijat do společenství svatých patriarchů.

A třetí noc obdržíš požehnání, aby ti byly narozeny zdravé děti.

A až bude třetí noc u konce, vezmeš pannu v bázni před Pánem, pohnut spíše láskou k dětem než chťičem, abys v potomstvu Abrahámovu obdržel požehnání v dětech. (Tobit 6, 16-22, Vulgáta, vlastní překlad)

Tobiáš poslechl, ale Reuel, otec nevěsty, není jistý, zda všechno dobře dopadne. Vstane brzy ráno a se služebnictvem vykope hrob pro případ, že Tobiáš zemře. Pošlou pak s manželkou služku do svatební komory, aby zjistila,

Tobiáš a Sára se chystají do svatební komory
Fitzwilliam Muzeum, Cambridge, UK

jestli Tobiáš ještě žije. Služka je najde vedle sebe sladce spát. Reuel se velice raduje, a nechá hrob zasypat.

Pak se pustí do příprav na svatební hostinu, která bude trvat 14 dní. Tobiáš pochopitelně nemůže odejít a pošle Azarjáše ke Gabaelovi pro peníze s pozváním na hostinu. Oba se vrátí druhý den.

Tobiáš si uvědomuje, že budou mít jeho staří rodiče starost, že se nevrací. Po konci hostiny proto spěchá v doprovodu Azarjáše (Rafaela) zpátky domů. Rafael mu připomíná, aby vzal s sebou žluč ryby na léčení Tobitových očí. Sára se služebnictvem a majetkem přijedou později. Tobit a Chana měli skutečně starosti, ale radují se, že se Tobiáš ve zdraví vrátil. Na pokyn Rafaela přiloží Tobiáš žluč na otcovy oči a odloupne šedý zákal.

Když je jeho úkol ukončen, vyjeví archanděl Rafael rodině, kým

skutečně je, a loučí se. Tobit zase vidí, již nemá touhu umřít. Žije dalších 42 let a vidí svá vnoučata a pravnoučata.

Tobiáš a Sára měli podle našich představ zvláštní přípravu na manželství. Pro nás je cizí myšlenka, že si nevybereme sami svou nevěstu resp. ženicha. Je ale dodneška v určitých kulturách zvykem, že dohodnou sňatek rodiče. Zřejmě tento systém není úplně špatný, jinak by nemohl přetrvávat staletí.

Tím nenavrhuji, aby naše kultura takový způsob přijala. Jednu skutečnost však ukazuje: manželský akt má v sobě moc spojit i nepravděpodobné páry v pevném manželství.

Pokyny archanděla Rafaela jsou jakousi bleskovou přípravou na manželství:

1) Varuje je, aby se nevydali pohlavní vášni jako zvířata, která nejsou schopna se ovládat. Sexuální touha má především sloužit k budování lásky v manželském svazku.

2) Každý přináší do manželství svou minulost, která má své pozitivní i negativní rysy. Sára měla hořké zkušenosti se sedmi muži, kteří zemřeli dříve, než se s ní mohli spojit v manželském aktu. Tobiáš se zprvu zdráhá vzít si Sáru. Je riskantní svázat se s někým, kdo má za sebou tak děsnou minulost. Často mají lidé zkušenosti z dřívějších vztahů, které ztroskotaly a případně nechaly za sebou ošklivé nebo bolestivé vzpomínky, které je třeba zpracovat, aby nezůstaly hořkost a bolestivé rány. To jsou „démoni“, kteří musí být vyhnáni, aby nezatížily budoucnost vztahu.

3) Tobiáš a Sára měli být přijati do společenství svatých patriarchů – měli společné dějiny, až zpátky k Abrahámovi. Svatba znamená nejen spojení dvou lidí, kteří se vzájemně vybrali, ale i spojení dvou rodin. Jsou v nich právě lidé, které si ti novomanželé nevybrali; někteří budou možná skvělí, někteří nejspíše ne. Ale ti všichni k tomu manželství patří.

4) Další prosba v modlitbě je o požehnání, aby jim byly narozeny zdravé děti. Manželská láska nemá být obrácena do sebe a bez plodů. Plody manželské lásky mají být především děti. Žijeme v době, kdy má bohatá Evropa nedostatek dětí. Lidé si myslí, že až budou staří, stát jim bude vyplácet důchod. Jsou to ale právě děti této generace, které na ty důchody budou pracovat.

Tobit má pouze jediného syna, a Reuel má pouze jedinou dceru. Mají starosti o pokračování rodu, takže sňatek Tobiáše a Sáry je pro ně oba velkou radostí. Plodnost jejich manželství je velkým požehnáním. Mají jistotu, že bude o ně ve stáří postaráno.

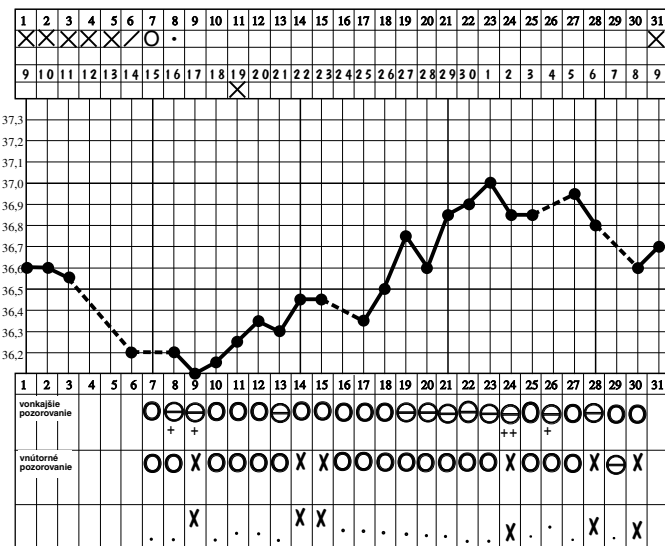
Ale nejdůležitější pokyn archanděla Rafaela je, že ten celý proces přípravy na manželství má být doprovázen právě *modlitbou*. Všechny myšlenky, všechna rozhodnutí a plány mají být podřízeny Boží vůli. Ve všech je třeba ji hledat a získat tím Jeho požehnání. Kéž Bůh zehná i vašemu manželství!

Tip na vánoční dárek: deštník pro dva. Nabízíme je ve čtyřech provedeních – červené, zelené, modré nebo černé.
Hodnota: 400 Kč / 15 € www.lpp.cz/shop www.lpp.sk/ponuka

Vplyv liekov na príznaky plodnosti

Jozef Predáč

Prednedávnóm nám manželia praktizujúci STM poslali záznam a pýtali sa, či v tomto cykle prebehla ovulácia.

Zo sprievodného textu mailu vyberáme: „Teplotný vzostup z nejakého dôvodu nastal, ale viac plodný hlien sme neznamenali vôbec a hoci som na 25. a 26. deň cyklu cítila bolesť v podbrušku, hlien ani krčok nám ovuláciu neindikoval. Cyklus trval 30 dní, je to 2. cyklus po pôrode. Syn má 15 mesiacov a je dojčený na požiadanie.“
Vďaka poznámke: „Počas tohto cyklu som mala silný kašeľ, 2-krát som mala opar na perách a posledné 4 dni liečim zapálené hrdlo, kašeľ, nádchu,

všetko bez antibiotík“ a dodatočnému upresneniu, že pani sa liečila *Stoptussinom*, nebolo až tak zložité nájsť odpoveď. Spomenuli sme si, že v českom preklade Kippleyovej učebnice *Umění PPR* bolo uvedené, že prípravky na riedenie hlienu v sirupoch proti kašľu, ako napr. *Robitussin*, spôsobujú aj rednutie hlienu krčka maternice. Napadlo nám, že absencia plodnejšieho typu hlienu a jeho slabá tvorba môže súvisieť s účinkom antitussík, medzi ktoré patrí aj *Stoptussin*. Zistili sme, že tento prípravok obsahuje účinnú látku butamirát, ktorý ovplyvňuje hlien tým, že potláča jeho tvorbu a spôsobuje jeho vysychanie.

Evidentný trvalý vzostup bazálnej teploty od 18. dňa cyklu a 13 dňová luteálna fáza boli nepriamym dôkazom, že cyklus, ktorý sme dostali na konzultáciu, bol ovulačný. Bolesť v podbrušku na 25. a 26. deň cyklu nemala súvis s ovuláciou, ktorá prebehla okolo 17. dňa cyklu.

Uvedený záznam nás podnietil k tomu, aby sme začali zisťovať, či niekto skúmal vplyv liekov na príznaky ženskej plodnosti. Našli sme dva zdroje: americkú učebnicu *The Art of Natural Family planning Student Guide* (2007) a český preklad z americkej publikácie *Taking Charge of Your Fertility* zverejnený na webstránke <http://www.rodina.cz>. Na základe informácií v nich uvedených a vyhľadanim ekvivalentných liekov registrovaných k 31. 10. 2017 v Slovenskej republike sme zostavili tabuľku obsahujúcu druh lieku, účinnú látku (názov lieku, prípadne ATC klasifikáciu) a vplyv tohto lieku na plodnosť, resp. príznaky plodnosti. V tabuľke je uvedených 26 druhov liekov, napr. lieky na tlmenie kašľa a vykašliavanie, nosné kvapky bežne používané pri nádche, lieky na migrénu, antihistaminiká, protizápalové lieky, lieky proti bolesti – analgetiká, anti-depresíva, lieky uvoľňujúce krče či lieky na krvný tlak. Tabuľka je zverejnená na webstránke LPP a máme zámer sprístupniť ju aj formou aplikácie pre mobilné telefóny.

Dopisy z Kamerunu

Ephraim Lukong, vedoucí LPP v Kamerunu

Již měsíc procházíme těžkou životní zkouškou. Theresia je předsedkyní Misijní a pastorační rady a já jsem byl určen jako jeden z pracovníků pro záchranu katolických škol v naší farnosti. Tyto dvě pozice nás zavazují k návštěvám v rodinách, aby poslaly své děti zpátky do školy. Stejně jako náš biskup jsme naprosto přesvědčeni, že to je správné. Z toho důvodu byl však náš dům podpálen vandaly, lidmi zodpovědnými za školní bojkot s cílem rozdělit frankofonní a anglofonní část země.

Potěšila nás rychlá reakce naší malé křesťanské komunity, která hned začala hasit požár pískem. Přišli jsme o značnou část majetku, ale nebyla ztráta na životech. Někteří z vandalů byli dostiženi.

V posledním měsíci bylo v našem regionu, (Severozápadní Region Kamerunu) vypáleno mnoho škol. Díky Bohu, mnoho rodičů chce své děti do školy znovu posílat. Nepřestávejte se modlit za obnovení míru. V žádném případě nechceme poškodit budoucnost našich dětí. Bez škol není gramotnost a vzdělání v globálním světě.

Všechny tyto akty vandalizmu jsou podporovány Kameruňany v diaspoře. Bez ohledu na to, jaký systém nám předali koloniální páni, nemáme právo rozsévat nenávisť a destrukci. Koloniální páni dělali i dobré věci. Naši bratři v diaspoře žijí v pohodlí, a jejich děti studují ve Francii, Británii a Německu. Podvádějí tedy naše chudé lidi v Kamerunu. Chudoba může být materiální a duchovní. Modlíme se každý den, aby naši lidé dozrávali v Božích věcech. Naším heslem je: **Děti musí zpátky do školy.**

heslem je: **Děti musí zpátky do školy.** Připojujeme obrázky poškozené části našeho domu.

[Tento text je shrnutí dvou dopisů. Reagoval jsem spontánně na první dopis s nadějí, že k normálnímu každoročnímu příspěvku na živobytí (1500 EUR), který posíláme před Vánocemi, můžeme přidat něco navíc na opravu jejich domu. Ephraim projevil vděčnost za „lásku, povzbuzení a podporu“. Můžete-li přispět, pošlete svůj příspěvek na účet české Ligy 215 288 136/0300 nebo slovenské Ligy SK97 8330 0000 0024 0104 9920 s poznámkou „Kamerun“. Moc děkuji, David Prentis.]

Rodinkovo privítalo rodiny lektorských párov

Ligy pár páru

Jozef a Simona Predáčovci

Rodinkovo, miesto prijatia pre rodiny v Beluškých Slatinách, hostilo počas víkendu 3. – 5. 11. 2017 dvadsaťosem rodín lektorov, poradcov a kandidátov LPP zo Slovenska, Moravy a Čiech. Tie sa tu stretli na spoločnej česko-slovenskej výročnej konferencii. Nosnou témou stretnutia bol ďalší rozvoj služby Ligy pár páru v spoločnosti a osobná angažovanosť lektorov v tejto službe.

Svojím pohľadom na aktivity a pôsobenie Ligy obohatil program konferencie prvý v piatok večer aj v sobotu dopoludnia vdp. Peter Matis, kaplán z Popradu, ktorý tento rok organizačne a hlavne propagačne zastrešoval dva kurzy LPP. Ocenil prácu lektorov Ligy a povzbudil nás k vytrvalosti v tejto službe. Prirovnal ju k pomoci, o ktorej sa zmieňuje svätý Ján vo svojom evanjeliu: k službe ľudí, ktorí pomáhali spúšťať chorých do zvrátených vôd rybníka Betsata, aby boli uzdravení (pozri Jn 5). Vyjadril túžbu, aby žiaden manželský pár, ktorý túži žiť svoju manželskú intimitu v súlade s Božou pravdou, nemusel povedať slová chorého z uvedeného príbehu: „Pane, nemám človeka, čo by ma spustil do rybníka, keď sa zvíří voda...“ Poukázal zároveň na zodpovednosť lektorov za tých, ktorí sa na nich s dôverou obrátia a otvoria im svoje vnútro. Zdôraznil nevyhnutnosť ohlasovania pravdy s Láskou, teda mať citlivý osobný prístup bez zľavovania z pravdy.

Tomu, aby sme nielen robili dobré veci, ale robili ich aj dobre, bola venovaná ďalšia časť programu konferencie. So svojím poznaním a skúsenosťami, ako zosúladiť dar času a dar slobody, ako byť zodpovedný voči svojej práci, rodine, službe aj voči sebe samému a nevyhoriieť, sa s nami podelil Marian Kolník, spoluzakladateľ Centra obnovy rodiny, ktorý pracuje ako kouč a manželský poradca.

Sobotné popoludnie sa nieslo v réžii odborníkov z vlastných radov. David a Miška Prentisovci priblížili výstupy zo štúdie INER o vplyve prirodzenej regulácie počatia (PPR) na manželský vzťah a spokojnosť užívateľov v sexuálnej oblasti.

Mária Schindlerová sa venovala morálno-etickej stránke praktizovania PPR. Vo svojom bloku sa zamerala na dôvody praktizovania PPR – aby sme vedeli tieto dôvody a postoje rozlíšiť a správne ich zaradiť. Niektoré začne praktizovať PPR, lebo sa bojí nežiaducich účinkov antikoncepcie – teda jeho dôvod je strach o zdravie. Niektorí iní preto, lebo „musí“ ako katolíci. A ďalší možno preto, lebo Cirkvi verí, aj keď celkom nerozumie. Našou snahou má byť šírenie PPR z tých správnych postojov: lebo chceme žiť v súlade s tým, ako sme stvorení. Sme pozvaní čítať túto „teológiu tela“ v pravde. Hovorili sme o tom, že pri hľadaní pravdy potrebujeme pokoru a nestačí nám na to vlastná intuícia, ktorú neraz stotožňujeme so svedomím. Aby sme pravdu mohli poznať a naše svedomie nebolo v neistote, máme tu spoľahlivú orientáciu, ktorú náš Pán nechal v Cirkvi – Matke a Učiteľke.

V závere popoludňajšieho bloku sa manželia Predáčovci venovali praktickej stránke poradenstva, vplyvu liekov na príznaky plodnosti a na niekoľkých

záznamoch ilustrovali význam používania ovulačných testov ako užitočnej pomôcky pri vyhodnocovaní nejednoznačných symptotermálnych záznamov.

Podvečer pred vystavenou Svätosťou oltárnou zaznel Rodinkovom spev modlitby Taizé a účastníci konferencie chválili Boha, ďakovali mu za udelené milosti a vyprosovali pomoc pre seba, podporovateľov aktivít LPP a ľudí, ktorí sa na Ligu obrátili alebo obrátia so žiadosťou o pomoc (text modlitby si môžete stiahnuť http://www.lpp.sk/downloads/Rozne%20dokumenty/modlitby%20za%20LPP_Rodinkovo.pdf).

Večer opätovne prišiel medzi účastníkov konferencie gynekológ MUDr. Ivan Wallenfels, ktorý vedie ligovú internetovú poradňu gynekolog@lpp.sk. Podelil sa so svojimi skúsenosťami z ambulantnej praxe a odpovedal na otázky, ktorými ho zahrnuli lektorské páry.

Nedeľný program, vyhradený na riešenie vnútorných organizačno-administratívnych záležitostí oboch sesterských organizácií, bol ukončený spoločnou svätou omšou, ktorej predsedal duchovný správca Rodinkova otec Roman Seko.

Zároveň sme si v Rodinkove zarezervovali termín ďalšej konferencie na Slovensku o dva roky v termíne od 11. do 13. 10. 2019 (budúci rok sa bude česko-slovenská výročná konferencia konať v Česku).

[Redakčný dovetok: Budeme radi, keď slová „Pane, nemám človeka, čo by ma spustil do rybníka...“ podnikli aj niekoho z vás k premýšľaniu o zapojení sa do služby lektorov Ligy pár páru. ...Ozviť sa nám (lpp@lpp.sk; +421 908 722 055; lpp@lpp.cz; +420 312 686 652, +420 775 358 911). Radi vám priblížime, v čom spočíva dobrovoľnícka práca lektorov STM, ako funguje vzájomná spolupráca, čo je potrebné úspešne zvládnuť, aby ste sa stali certifikovaným lektorským párom alebo poradkyňou, a ak sa na základe získaných informácií rozhodnete pridať sa k nám, radi vás na náklady organizácie vyškolíme. Tešíme sa na vás.]

NOVINY Z RODINY LPP vydáva šesťkrát ročne ako členský bulletin Ústredí Ligy pár páru České republiky, z.s., Jitka a Miroslav Nováková, Milhostice 6, 257 88 Červený Újezd u Votic, tel: 312 686 642, e-mail: lpp@lpp.cz, www.lpp.cz, redakce: David Prentis, Fügnerova 143/9, 272 01 Kladno, david@lpp.cz, číslo účtu: 215 288 136/0300. Minimální členský příspěvek 150 Kč /12,- € ročně. Adresa na Slovensku: LPP, Manželia Jozef a Simona Predáčovci, Slovenskej armády 15, 953 01 Zlaté Moravce, tel.: 0908 722 055, 0915 971 191, e-mail: lpp@lpp.sk, internet: www.lpp.sk, číslo účtu: 2401049920/8330, v ČR: 2401049920/2010. Kurzy PPR pro manžele a snoubence – 4 setkání po 2½ hodinách, většinou v měsíčních intervalech. Kurzovné: v ČR 400 Kč, v SR 15 € za pár. Jsme vděční za příspěvky pro práci Ligy.